

Zes leesleutels bij de Bijbel – betrouwbaar boek (1)

De Schrift is Gods Woord

*Het aannemen van de Bijbel als Gods
Woord is meer dan alleen een gevoel.*

Het aanhalen van een losse tekst kan heel aansprekend zijn, maar het kan de betekenis ervan ook verduisteren. Daarom zijn er richtlijnen nodig om de Bijbel op de goede manier te lezen. De genoemde richtlijnen noem ik ‘leesregels’ of ‘leessleutels’. De eerste: lees de Bijbel als een betrouwbaar boek.

Tekst: dr. R.W. de Koeijer

W e belijden dat de Bijbel de bron is van het geloof. We zeggen ook dat trouw bijbellezen uiterst belangrijk is voor de kennis van God en het leven met Hem. Maar is de Bijbel eenvoudig? Aan de ene kant wel. Als je het Woord biddend leest, zul je verwonderd het kloppende hart ervan ontdekken. Dit is samengevat door de evangelist Johannes. Als hij de woorden en wonderen van Jezus heeft beschreven, noemt hij het doel van zijn Evangelie: ‘deze zijn beschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam.’ (Joh.20:31) De spits van het Woord is dus het geloof in Christus als Gods Zoon en het leven met Hem.

Aan de andere kant zijn er richtlijnen nodig om de Bijbel te lezen. Anders kun je zomaar verdwalen of Gods Woord verkeerd begrijpen of toepassen. Of je begrijpt een tekst, een passage of een bijbelboek niet goed in het licht van de hele Bijbel. Daarom moet je de Bijbel lezen als een betrouwbaar boek.

Beloften

Wat betekent de term ‘betrouwbaar’? We vinden betrouwbaarheid belangrijk voor een christen: je houden aan je beloften. Het komt bij anderen helemaal verkeerd over als je mooie dingen zegt, maar intussen je woord niet houdt. Dan ben je niet betrouwbaar. Waarom is de Bijbel betrouwbaar? Omdat de HEERE betrouwbaar is.

Een voorbeeld hiervan is te vinden in Psalm 12:7. David leeft met allerlei onbetrouwbare mensen die met hun woorden veel schade aanrichten. Daartegenover staat God: ‘De woorden van de HEERE zijn reine woorden, als zilver gelouterd in een aarden smeltkroes, gezuiverd zevenmaal.’ De psalmtekst bedoelt dat God meent wat Hij zegt. Daarom bedriegt Hij je niet. Daarom kun je op Hem aan. In het verband van de psalm betekenen deze woorden dat Hij de Zijnen vast en zeker beschermt, want dat heeft Hij beloofd (vs.8). Gods betrouwbaarheid wijst dus op de vervulling van Zijn beloften.

Een ander voorbeeld vinden we bij de profeet Jesaja. Als het volk Israël in ballingschap is gevoerd, belooft God dat de gevangenschap in Babel niet het eindpunt is (Jes.40:1-11). De HEERE zal Zijn volk verlossen. En dat is gebeurd: een rest is teruggekeerd naar het beloofde land.

Voetstappen

Gods betrouwbaarheid zie je vooral in de vervulling van de profetie. Laten we 2 Petrus 1:19-21 hierbij als

leidraad nemen. Deze verzen worden vaak aangehaald als bewijs voor de betrouwbaarheid van de Bijbel. Petrus schrijft hoe belangrijk het is om op het profetische woord te letten, want het is ‘vast en zeker’ (vs.19). Hij bedoelt dat de profetie van Christus getuigt. De vervulling van de messiaanse profetieën heeft hij op de berg gezien, toen hij met Johannes en Jakobus getuige was van de heerlijkheid van Jezus als de Zoon van God. Met de andere apostelen heeft Petrus dan ook als kernboodschap verkondigd dat Gods beloften vervuld zijn in de komst en het verlossingswerk van Christus.

Zes leesregels

1. Lees de Bijbel als een betrouwbaar boek
2. Neem het gezag van de Bijbel aan
3. Lees de Bijbel als een historisch getuigenis
4. Lees de Bijbel als het getuigenis van Jezus Christus
5. Let op wat blijft en op wat voorbijgaat
6. Lees de Bijbel als geestelijk voedsel waarvan je leeft

Deze vervulling in Christus is volgens 2 Petrus 3 bepalend voor de toekomst. Omdat God betrouwbaar is, kun je er zeker van zijn dat Christus terugkomt. Er komt veel op dit geloof af, want spotters zeggen volgens Petrus dat alles hetzelfde blijft. Toch ‘vertraagt de Heere de belofte niet’ (vs.9). In onze tijd roepen allerlei heftige wereldgebeurtenissen de vraag op of God de dingen wel in Zijn hand heeft. Niettemin heeft Jezus in Mattheüs 24 en Markus 13 verkondigd dat zulke ingrijpende dingen signalen zijn dat Hij terugkomt. Daarbij hoort ook het positieve teken van de verbreiding van het Evangelie (Matt.24:14). Zijn voetstappen komen steeds dichterbij. Omdat de profetie betrouwbaar is, kun je als gelovige zeker zijn van de toekomst. God is betrouwbaar.

Moderne ontkenning

Als Gods beloften betrouwbaar zijn, geldt dat ook voor Zijn wonderen. De opkomst van het moderne denken bracht een ontkenning van de bijbelse wonderen. Jezus kan niet echt over het water hebben gelopen. Lazarus kan niet werkelijk uit het graf zijn opgewekt. De volgende stap lag voor de hand: Jezus is niet echt uit de doden opgestaan. Deze ontkenning heeft natuurlijk alles te maken met de visie op wie Jezus is, want alleen een bijzonder mens kan de dood niet overwinnen. Alleen als Gods Zoon heeft Jezus macht over de dood. »

Tegelijk betekende deze moderne ontkenning een streep door de betrouwbaarheid van andere delen van de Bijbel. Het zette dus tevens een streep door andere wonderen, zoals de plagen in Egypte of de doortocht door de Rode Zee. Uiteindelijk heeft deze ontkenning te maken met een ander verstaan van het begin van de Bijbel. Want als God hemel en aarde uit niets heeft geschapen, kan Hij doen wat Hij wil. Hoe groot en machtig is de HEERE.

Zondeval

De geschiedenis die de Bijbel vertelt, is eveneens betrouwbaar. Allerlei beschreven gebeurtenissen zijn niet 'waar' op de manier van een geschiedenisboek, want daarbij ligt de nadruk op historische details, bepalende achtergronden, motieven en personen. De bijbelse geschiedenis heeft vooral de bedoeling om te laten zien wie God is. Hij leidt de geschiedenis en grijpt in de loop van de gebeurtenissen in.

Tegelijk zijn deze gebeurtenissen historisch wel betrouwbaar. Anders belijden we een Bijbel die verkondigt dat de dingen waar zijn, maar niet waar gebeurd. Dan is er dus geen God Die de geschiedenis in Zijn hand heeft en ingrijpt. Uiteindelijk heeft Jezus' opstanding dan ook niet werkelijk plaatsgevonden. Hier vindt een scheiding tussen God en de geschiedenis plaats die de Bijbel zo niet kent.

Historisch betrouwbaar is ook wat we lezen in het begin van de Bijbel. De Schrift presenteert Adam als een historisch persoon. Als we dit niet kunnen geloven op basis van Genesis 1, moeten we antwoord geven op Romeinen 5:12-21. Daar plaatst Paulus de tweede Adam – Christus – tegenover de eerste Adam. Als Christus werkelijk heeft geleefd, dan ook Adam. Als Adam een historisch persoon is, heeft de zondeval werkelijk plaatsgevonden. Dan is Gods opzoeken-de liefde voor Adam, Abraham, Israël en de wereld echt waar. De historische betrouwbaarheid van de Bijbel heeft dus alles te maken met het wonder dat God ons zondige bestaan echt is binnengekomen.

Thuiskomen

Ik kom terug bij het begin van dit artikel. De Bijbel is betrouwbaar, omdat de Heere God betrouwbaar is. Dit staat tegenover de mooie woorden van mensen, ook van christenen, waarop je helaas niet altijd aankunt. Dat Gods Woord betrouwbaar is, betekent dat je er niet bedrogen mee uitkomt. Je kunt ermee leven en sterven.

Twee teksten geven dit aan. De eerste komt uit Psalm 56. David heeft last van angst voor zijn vijanden, maar hij vertrouwt op God: 'Op de dag dat ik vrees, vertrouw ik op U' (vs.4) Hoe kan David op God vertrouwen? Hij kent Gods woorden: 'In God prijs ik Zijn woord, op God vertrouw ik, ik vrees niet.' (vs.5) David houdt zich vast aan Gods Woord, waarbij we moeten denken aan Zijn belofte van hulp en kracht. In het Nieuwe Testament krijgt deze belofte een ver-

Dr. R.W. de Koeijer is predikant van de hervormde gemeente te Waddinxveen en lid van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond.

De opkomst van het moderne denken bracht een ontkenning van de bijbelse wonderen, zoals de doortocht door de Rode Zee.

dieping dankzij het verlossingswerk van Christus. In Romeinen 10 lezen we: 'Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.' (vs.11) Hier heeft vertrouwen betrekking op het verlossingswerk van Christus. Als gelovigen voor Gods troon staan, zullen ze niet bedrogen uitkomen. Ze zullen dan niet worden veroordeeld, maar thuiskomen. Hoe weet Paulus dit? 'Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.' (vs.17) Ook hier is het Woord de basis van vertrouwen en hoop, die reiken tot op de dag dat Jezus terugkomt.

Gevoel

Hoe kom je tot de belijdenis dat de Bijbel betrouwbaar is? Volgens de Nederlandse Geloofsbelijdenis is Gods Geest hiervoor onmisbaar. Hij is nauw betrokken geweest bij het ontstaan van de Bijbel, doordat Hij de bijbelschrijvers heeft geïnspireerd (NGB 3). Onder Zijn bijzondere leiding hebben ze daarom betrouwbare woorden gesproken en geschreven. Artikel 3 belijdt dat de verzameling van de 66 bijbelboeken een proces is geweest onder leiding van Gods Geest. Hij is het Die getuigenis geeft in je hart dat de Bijbel betrouwbaar is (NGB 5). Hij leert je de Schrift aannemen als Gods Woord.

Is dit alleen een gevoel? Nee, het is aannemen wat de Schrift zelf getuigt. Het geheim van deze geestelijke houding is dat je Christus als Verlosser en Heere hebt ontdekt in de Bijbel. Dit was beslissend voor Petrus. Hij vergat nooit dat hij op de berg Jezus' heerlijkheid had gezien. Het bevestigde hem in de overtuiging dat Gods profetische spreken betrouwbaar is.

De eerste leessleutel geeft dus aan dat je innerlijk overtuigd moet zijn van de betrouwbaarheid van de Bijbel. Dit is een belangrijk uitgangspunt om verder te lezen en God in Zijn Woord te ontmoeten. ■